

1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

Zakonima Republike Litve predviđen je niz mogućnosti za alternativno rješavanje sporova. U Litvi je 2012. na snagu stupio preinačeni Zakon o trgovačkoj arbitraži (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Taj se zakon primjenjuje na arbitražni postupak koji se odvija na državnom području Republike Litve bez obzira na državljanstvo ili nacionalnost stranaka u sporu, bez obzira na to jesu li one fizičke ili pravne osobe ili vodi li se arbitražni postupak pred stalnim arbitražnim tijelom ili na *ad hoc* osnovi. Arbitraža je jednakovrijedna alternativa državnim sudovima. Ona pruža mogućnost brzog i praktičnog rješavanja većine poslovnih sporova koji se umjesto sudu upućuju neovisnim i uglednim privatnim osobama s autoritetom koje su prihvatljive objema strankama. Stranke u arbitraži mogu dogovoriti slobodnija pravila kojima se uređuje arbitražni postupak. Arbitražni sud može zasjedati u bilo kojem mjestu koje odgovara strankama u sporu te slobodno odabrati jezik postupka i oblik odluke itd. Elektronički arbitražni sporazumi priznaju se kao pisani sporazumi.

Zakon o posredovanom mirenju u građanskopravnim sporovima (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*) donesen je 2008. Posredovano mirenje u građanskopravnim sporovima (naziva se i mirenje) postupak je sporazumnog rješavanja sporova u koji je uključena treća nepristrana strana, miritelj. Zakonom je propisano da se mirenje može primijeniti za rješavanje građanskopravnih sporova (tj. sporova u obiteljskim i drugim stvarima) o kojima sud može odlučivati u parničnom postupku. Stranke mogu tu mogućnost iskoristiti za rješavanje svojih sporova prije nego što ih upute sudu (izvansudsko mirenje) i nakon što je sudski postupak započeo (sudsko mirenje). Potrebno je napomenuti da se početkom mirenja obustavlja rok zastare tužbenog zahtjeva. Stoga čak i da sporazumno rješavanje spora ne uspije, stranke zadržavaju svoje pravo da traže pravna sredstva na sudu. Sudsko je mirenje besplatno. Osim toga, ako odlučite svoj spor u građanskim stvarima riješiti sudskim mirenjem, uštedjet ćete znatnu količinu vremena i napora, ali i novca u odnosu na pravni postupak jer će vam, u slučaju da postupak mirenja završi sporazumom, 75 % sudske pristojbe biti vraćeno. U rješavanju sporova sudskim mirenjem povjerljivost je zajamčena, a bilo koja stranka može se povući iz sudskog mirenja bez navođenja razloga.

Izvansudsko rješavanje sporova proizašlih iz potrošačkih ugovora uređeno je Zakonom o zaštiti potrošača (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), koji je stupio na snagu 2007. i sadržava alternativnu sudskom postupku, uključujući pravila postupka i institucionalni okvir. Tijela uključena u alternativne načine rješavanja sporova u Litvi jesu Državna služba za zaštitu potrošača (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), Služba za regulaciju u području komunikacija (*Ryšių regulavimo tarnyba*) i druga tijela koja postupaju u sporovima u pojedinačnim sektorima (Služba za regulaciju u području komunikacija odlučuje u sporovima u područjima elektroničkih komunikacija te poštanskih i kurirskih usluga, a Banka Litve (*Lietuvos bankas*) postupa u sporovima potrošača s pružateljima finansijskih usluga itd.). Potrošači u postupcima alternativnog rješavanja sporova mogu iskoristiti pravnu pomoć, ali se troškovi te pomoći ne nadoknađuju. Primarna i sekundarna pravna pomoć koju jamči država osigurava se potrošačima koji ispunjuju kriterije utvrđene u zakonodavstvu. Zahtjev podnesen tijelu za alternativno rješavanje sporova u načelu nema suspenzivni učinak na rok zastare. Stoga, s obzirom na relativno duge rokove za rješavanje potrošačkih sporova i određene kratke rokove zastare za tužbene zahtjeve, postoji ozbiljan rizik od isteka roka zastare.

2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

Opći je rok zastare deset godina.

Litavskim zakonodavstvom utvrđeni su kraći rokovi zastare za određene vrste zahtjeva.

Kraći rok zastare u trajanju od mjesec dana primjenjuje se na zahtjeve proizašle iz rezultata natječajnih postupaka.

Kraći rok zastare u trajanju od tri mjeseca primjenjuje se na zahtjeve za proglašenje odluka tijela pravnih subjekata nevaljanima.

Kraći rok zastare u trajanju od šest mjeseci primjenjuje se na:

zahtjeve koji se odnose na izvršenje neizvršenih obveza (kazna, zakašnjelo plaćanje kamata);

zahtjeve koji se odnose na nedostatke prodanih proizvoda.

Kraći rok zastare u trajanju od šest mjeseci primjenjuje se na zahtjeve proizašle iz odnosa između prijevoznčkih poduzeća i njihovih klijenata s obzirom na pošiljke otpremljene iz Litve, dok se rok zastare u trajanju od jedne godine primjenjuje na pošiljke otpremljene iz inozemstva.

Kraći rok zastare u trajanju od godine dana primjenjuje se na potraživanja od osiguranja.

Kraći rok zastare u trajanju od tri godine primjenjuje se na zahtjeve za naknadu štete, uključujući zahtjeve za naknadu štete prouzročene neprikladnom kvalitetom proizvoda.

Kraći rok zastare u trajanju od pet godina primjenjuje se na potraživanja za kamate i druga periodična plaćanja.

Zahtjevi koji se odnose na neispravno izvršene radove podliježu kraćim rokovima zastare.

Zahtjevi koji proizlaze iz prijevoza tereta, putnika i prtljage podliježu rokovima zastare utvrđenima u zakonodavnim aktima (zakonima) koji se primjenjuju na konkretne načine prijevoza.

3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Za spor koji se odnosi na ugovorne obveze mjerodavno je pravo koje su sporazumno odabrale uključene stranke. Ako su stranke odabrale pravo Republike Litve, svoje pravne interese mogu braniti pred litavskim sudovima. Takav sporazum stranaka može se utvrditi ugovorom ili u skladu s činjeničnim okolnostima predmeta. Stranke mogu dogovoriti da će pravo određene države biti mjerodavno za cijeli ugovor ili za određeni dio ili dijelove ugovora. Ako stranke odluče da je za ugovor mjerodavno pravo strane države, ta se činjenica ne može upotrijebiti kao osnova za ukidanje bilo kojeg obveznog pravila primjenjivog u Republici Litvi ili bilo kojoj drugoj državi koje se ne može izmijeniti ili ukinuti sporazumom stranaka.

Ako stranke nisu navele koje je pravo mjerodavno za ugovor, primjenjuje se pravo države s kojom je ugovorna obveza u najbližoj vezi. Pretpostavlja se da je ugovorna obveza u najbližoj vezi s državom:

na čijem se državnom području nalazi stalno boravište ili središnja uprava stranke koja je dužna izvršiti temeljnu obvezu ugovora. Ako je obveza u bližoj vezi s pravom države gdje se nalazi poslovna jedinica stranke koja je dužna izvršiti obvezu, primjenjuje se pravo te države;

na čijem se državnom području nalazi nekretnina, ako je predmet ugovora pravo na nekretninu ili pravo na njezinu upotrebu;

na čijem se državnom području u trenutku sklapanja ugovora o prijevozu nalazilo glavno mjesto poslovanja, pod uvjetom da je država glavnog mjesta poslovanja prijevoznika ista kao država u kojoj je teret utovaren, ili u kojoj se nalazi sjedište pošiljatelja ili mjesto otpreme tereta.

Za arbitražne sporazume mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na glavni ugovor. Ako je glavni ugovor nevaljan, primjenjuje se pravo mjesta gdje je arbitražni sporazum sklopljen. Ako se to mjesto ne može utvrditi, primjenjuje se pravo države arbitraže.

Za prava i obveze stranaka koji proizlaze iz štete mjerodavno je, prema odabiru oštećene stranke, pravo države u kojoj je relevantna radnja počinjena ili u kojoj se nalaze bilo koje druge okolnosti koje su prouzročile štetu ili pravo države u kojoj je šteta pretrpljena.

Mjerodavni pravni sustav za bračnu imovinu određuje se na temelju prava države stalnog boravišta bračnih drugova. Ako se mjesta stalnog boravišta bračnih drugova nalaze u različitim državama, mjerodavno je pravo države čiji su oba bračna druga državljani. Ako su bračni drugovi državljani različitih država i nikad nisu imali zajedničko mjesto boravišta, mjerodavno je pravo države u kojoj je sklopljen brak. Mjerodavni pravni sustav za bračnu imovinu određen ugovorom pravo je države koju su bračni drugovi odabrali u ugovoru. U tom slučaju bračni drugovi mogu odabrati pravo države sadašnjeg ili budućeg mjesta stalnog boravišta, pravo države u kojoj je brak sklopljen ili pravo države čiji je jedan od bračnih drugova državljanin. Sporazum bračnih drugova o pravu mjerodavnom za imovinu bit će valjan sve dok je u skladu sa zahtjevima prava odabrane države ili prava države u kojoj je sklopljen.

4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?

Pravila o sudskoj nadležnosti utvrđena su u člancima 29. i 30. Zakona o parničnom postupku (*Civilinio proceso kodeksas*). Tužba se podnosi sudu u mjestu boravišta tuženika. Tužba protiv pravnog subjekta podnosi se u mjestu sjedišta pravnog subjekta kako je navedeno u registru pravnih subjekata. Ako je tuženik država ili općina, tužba se podnosi u mjestu sjedišta tijela koje zastupa državu ili općinu.

Tužba protiv tuženika čije mjesto boravišta nije poznato može se podnijeti sudu u mjestu tuženikove imovine ili u mjestu zadnjeg poznatog boravišta. Tužba protiv tuženika koji nema mjesto boravišta u Republici Litvi može se podnijeti u mjestu tuženikove imovine ili zadnjeg poznatog boravišta u Republici Litvi.

Tužba koja se odnosi na djelatnosti podružnice pravnog subjekta isto se tako može podnijeti sudu u mjestu sjedišta podružnice.

Tužba za dodjelu naknade za uzdržavanje i utvrđivanje očinstva isto se tako može podnijeti u mjestu boravišta tužitelja. Tužba za naknadu štete zbog narušenog zdravlja osobe, uključujući smrt, može se podnijeti u mjestu boravišta tužitelja ili mjestu gdje je šteta pretrpljena. Tužba za naknadu štete na imovini osobe može se podnijeti u mjestu boravišta (sjedišta) tužitelja ili mjestu gdje je šteta nanesena.

Tužba koja se odnosi na sporazum/ugovor kojim se određuje mjesto izvršenja isto se tako može podnijeti sudu u mjestu izvršenja navedenom u tom sporazumu/ugovoru.

Tužba koja se odnosi na postupanje u svojstvu skrbnika, sudskog skrbnika ili upravitelja imovinom isto se tako može podnijeti sudu u mjestu boravišta (sjedišta) tog skrbnika, sudskog skrbnika ili upravitelja imovinom.

Tužba koja se odnosi na potrošačke ugovore isto se tako može podnijeti u mjestu boravišta potrošača.

Tužitelj ima pravo odabrati jedan od nekoliko sudova nadležnih za predmet.

Tužbe u pogledu stvarnih prava na nekretnini, upotrebe nekretnine, osim zahtjeva za likvidaciju bračne imovine u predmetima razvoda, te poništenja zapljene nekretnine u nadležnosti su suda u mjestu gdje se nalazi nekretnina ili njezin glavni dio.

Tužbe vjerovnika ostavine podnesene prije nego što su je nasljednici prihvatili i ostavina u nadležnosti su suda u mjestu ostavine ili njezina glavnog dijela.

5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

U građanskim predmetima sude okružni sudovi u prvom stupnju, osim u predmetima u kojima sude regionalni sudovi ili Regionalni sud u Vilniusu.

Regionalni sudovi kao prvostupanjski sudovi odlučuju u sljedećim građanskim predmetima:

od 4. travnja 2013. o tužbama s tužbenim zahtjevima većima od 150 000 LTL, osim predmeta koji se odnose na obiteljske i radne odnose te predmeta koji se odnose na naknadu nematerijalne štete;

u predmetima koji se odnose na pravne neimovinske odnose u području autorskog prava;

u predmetima koji se odnose na pravne odnose u okviru javnih natječaja;

u predmetima koji se odnose na stečaj ili restrukturiranje, osim predmeta koji se odnose na stečaj fizičkih osoba;

u predmetima u kojima je jedna od stranaka strana država;

u predmetima koji se temelje na zahtjevima u pogledu prisilne prodaje udjela (ulog, kamata);

u predmetima koji se temelje na zahtjevima u pogledu istrage djelatnosti pravnog subjekta;

u predmetima koji se odnose na naknadu materijalne i nematerijalne štete koja proizlazi iz povrede utvrđenih prava pacijenata;

u drugim građanskim predmetima u kojima, u skladu s posebnim zakonima, odlučuju regionalni sudovi kao prvostupanjski sudovi.

U sljedećim predmetima kao prvostupanjski sud odlučuje isključivo Regionalni sud u Vilniusu:

u predmetima koji se odnose na sporove iz *Zakona o patentima (Lietuvos Respublikos patentų įstatymas)*;

u predmetima koji se odnose na sporove iz Zakona o žigovima (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*);

u predmetima koji se odnose na usvajanje građanina Litve koji boravi u Republici Litvi na temelju zahtjeva državljanina drugih država;

u drugim građanskim predmetima za koje je, u skladu s posebnim zakonima, kao prvostupanjski sud isključivo nadležan Regionalni sud u Vilniusu.

6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

Tužba se sudu može podnijeti osobno ili putem zastupnika. Ako osoba sudjeluje u raspravi ne gubi pravo na zastupnika u postupku. Smatra se prikladnim da zastupnik prisustvuje sudskoj raspravi u ime osobe koju zastupa, osim ako sud smatra potrebnim da osoba koju se zastupa bude prisutna.

Osoba mora imati odvjetnika u postupcima navedenima u Zakonu o parničnom postupku i *Građanskom zakoniku (Civilinis kodeksas)*, npr. ako sud odlučuje u predmetu u kojem se osobi oduzima poslovna sposobnost, dotičnu osobu mora zastupati odvjetnik.

7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

Osobe koje žele podnijeti dokumente sudu ili od suda dobiti dokumente moraju se obratiti pisarnici suda, čiji će im službenici objasniti postupak za podnošenje, dobivanje ili vraćanje dokumenata. **Točke za kontakt suda**

Od pokretanja portala za e-usluge e.teismas.lt 1. srpnja 2013. moguće je podnositi dokumentaciju o predmetu, pratiti postupak, plaćati sudsku pristojbu i dobiti druge usluge [na internetu](#).

Kako bi se zajamčilo ujednačeno postupanje s predmetima, odlukom je utvrđeno da se od 1. siječnja 2014. predmeti koje elektronički obrađuju sudovi nižeg stupnja i koji se šalju žalbenim i kasacijskim sudovima isto tako moraju obrađivati elektronički.

8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

Osobe koje sudjeluju u predmetu moraju dostaviti izvornike postupovnih dokumenata. Osim toga, sud mora primiti dovoljan broj primjeraka postupovnih dokumenata u papirnatom obliku: po jedan primjerak za svaku stranku u postupku (u predmetima s više tuženika ili tužitelja po jedan primjerak za svakog od njih ili, ako je za primanje postupovnih dokumenata koji se odnose na taj predmet imenovan zastupnik ili ovlaštena osoba, samo jedan primjerak za tog zastupnika ili ovlaštenu osobu) te za treće osobe, osim ako se postupovni dokument podnosi elektronički. Svi prilozi postupovnim dokumentima moraju se podnijeti u istom broju primjeraka kao i postupovni dokumenti, osim ako se podnose elektronički ili ako je sud odobrio da se ti prilozi ne dostavljaju strankama zbog njihova velikog broja.

Svi se postupovni dokumenti i njihovi prilozi moraju sudu podnijeti na nacionalnom jeziku. Ako stranke kojima će ti postupovni dokumenti biti upućeni ne govore nacionalni jezik, sud mora primiti prijevode tih dokumenata na jezik koji one razumiju. Ako dostavljene dokumente treba prevesti na strani jezik, stranke moraju dostaviti propisno ovjerene prijevode.

Tužba se može podnijeti elektronički na portalu elektroničkih usluga litavskih sudova <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, kojemu se može pristupiti na internetskim stranicama Nacionalne sudske uprave (*Teismų administracija*): <https://www.teismai.lt/en>.

9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Elektronički obrazac tužbe može se ispuniti na portalu elektroničkih usluga litavskih sudova <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Svaka tužba podnesena sudu mora biti u skladu s općim zahtjevima koji se primjenjuju na sadržaj postupovnih dokumenata (članak 111. Zakona o parničnom postupku). Postupovni dokumenti moraju se podnijeti sudu u pisanom obliku. Svaki postupovni dokument stranke u postupku mora sadržavati: naziv suda kojemu se taj postupovni dokument podnosi;

status postupka, imena, prezimena, osobne identifikacijske brojeve (ako su poznati) i mjesta boravišta stranaka u postupku; adrese ostalih stranaka u postupku za dostavu postupovnih dokumenata koje su poznate podnositelju zahtjeva; ako je jedna stranka u postupku ili više njih pravna osoba, puni naziv, sjedište i sve adrese ostalih stranaka u postupku za dostavu postupovnih dokumenata koje su poznate podnositelju zahtjeva, oznake, brojeve tekućih računa (ako su poznati) i podatke o kreditnim institucijama (ako su poznati);

način za dostavu postupovnih dokumenata stranci i poštansku adresu za korespondenciju, ako se razlikuje od mjesta boravišta ili sjedišta; prirodu i predmet postupovnog dokumenta;

okolnosti kojima se potkrepljuje predmet postupovnog dokumenta i sve dokaze kojima se potvrđuju te okolnosti;

sve priloge priložene tom podnesenom postupovnom dokumentu;

potpis podnositelja postupovnog dokumenta i datum njegovog sastavljanja.

Osoba u postupku koja postupovni dokument temelji na pravilu o tumačenju koje je donio međunarodni sud ili sud strane države mora dostaviti primjerak sudske odluke kojom se to pravilo utvrđuje i propisno ovjereni prijevod te odluke na nacionalni jezik.

Postupovni dokument koji je sudu podnio zastupnik mora sadržavati podatke o tom zastupniku iz prethodnih točaka 2. i 3. te mu se mora priložiti dokument kojim se potvrđuju zastupnikova prava i obveze, pod uvjetom da taj dokument već nije podnesen ili je rok valjanosti punomoći iz spisa istekao.

Osoba koju je ovlastila stranka u postupku koja ne može potpisati postupovni dokument mora ga potpisati u njezino ime i navesti razlog zašto ta stranka sama ne može potpisati podneseni dokument.

U skladu s člankom 135. Zakona o parničnom postupku tužbeni zahtjev mora sadržavati sljedeće informacije:

iznos tužbenog zahtjeva, ako će se vrijednost temeljiti na tužbenom zahtjevu;

okolnosti na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev (činjenična osnova tužbenog zahtjeva);

dokaze kojima se potvrđuju okolnosti koje je iznio tužitelj, mjesta boravišta svjedoka te mjesto gdje se nalaze drugi dokazi;

što tužitelj traži (predmet tužbenog zahtjeva);

tužiteljevo mišljenje o mogućnosti donošenja presude zbog ogluhe u slučaju da se ne podnese odgovor na tužbu ili dokument iz prethodnog postupka;

informacije o tome hoće li se predmet voditi putem odvjetnika. Ako hoće, treba navesti ime, prezime i adresu ureda tog odvjetnika;

tužiteljevo mišljenje o mogućnosti sklapanja ugovora o nagodbi, ako tužitelj želi iznijeti takvo mišljenje.

Tužbenom zahtjevu prilažu se dokumenti ili drugi dokazi na kojima tužitelj temelji svoju tužbu, dokaz o plaćenju sudskoj pristojbi i svi zahtjevi za izvođenje dokaza koje tužitelj ne može podnijeti, uz navođenje razloga za to.

10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Tužbenom zahtjevu morate priložiti sve dokumente kojima potkrepljujete svoju tužbu i dokaz o plaćenju sudskoj pristojbi. Sudska pristojba za nenovčane zahtjeve iznosi 100 LTL. U novčanim sporovima sudska pristojba koju treba platiti postotak je iznosa koji se potražuje, kako je navedeno u posebnim zakonima: 3 %, a najmanje 50 LTL za tužbene zahtjeve do 100 000 LTL; 3 000 LTL uvećano za 2 % iznosa koji se potražuje za tužbene zahtjeve u iznosu višem od 100 000 LTL i nižem od 300 000 LTL i 7 000 LTL uvećano za 1 % iznosa koji se potražuje za tužbene zahtjeve u iznosu višem od 300 000 LTL. Ukupni iznos sudske pristojbe u novčanim sporovima ne može biti viši od 30 000 LTL.

Posebnim zakonima predviđeni su slučajevi u kojima su tužitelji oslobođeni plaćanja sudske pristojbe. Osim toga, sud ima pravo odobriti djelomično oslobođenje ili odgodu plaćanja pristojbe do donošenja odluke, uzimajući u obzir financijsko stanje dotične osobe. Svaki zahtjev za oslobođenje ili odgodu plaćanja sudske pristojbe mora se obrazložiti i mora mu se priložiti dokaz o lošem financijskom stanju te osobe.

U pisanom postupku sudska pristojba koju treba platiti iznosi polovinu pristojbe koju treba platiti za tužbu, ali ne manje od 20 LTL.

Za pojedinačne žalbe ne plaća se sudska pristojba, osim ako se pojedinačnom žalbom traži primjena privremenih mjera, u kojem se slučaju plaća sudska pristojba od 100 LTL.

Ako se postupovni dokumenti ili prilozi tim dokumentima podnose sudu samo elektronički, pristojba koju treba platiti iznosi 75 % sudske pristojbe koju treba platiti za predmetni postupovni dokument, pri čemu je najmanji iznos pristojbe 10 LTL.

Klijent se o pružanju pravnih usluga mora dogovoriti sa svojim odvjetnikom, odvjetnicima ili strukovnim udruženjem odvjetnika i potpisati ugovor. Stranka za pružene pravne usluge mora platiti ugovorenu naknadu. Stranke mogu slobodno prema vlastitim željama dogovoriti rok plaćanja.

11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

Zakonom o zajamčenoj državnoj pravnoj pomoći (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) jamči se pružanje primarne i sekundarne pravne pomoći u skladu s utvrđenim mehanizmima.

Primarna pravna pomoć pruža se državljanima Republike Litve i drugih država članica EU-a, osobama koje zakonito borave u Republici Litvi ili drugim državama članicama EU-a te osobama koje imaju pravo na tu pomoć u skladu s međunarodnim sporazumima kojih je Republika Litva stranka. Primarna pomoć mora se pružiti odmah. Ako to nije moguće, bit ćete obaviješteni o tome kad se vaš zahtjev prihvati, a rok je za to najkasnije 5 dana od datuma podnošenja zahtjeva. Općinski službenici i zaposlenici, odvjetnici ili stručnjaci javnih agencija s kojima je općina sklopila ugovor daju osobne savjete o izvansudskom rješavanju vašeg spora, pružaju informacije o pravnom sustavu, zakonima i drugim propisima te pomažu sastaviti ugovor o nagodbi ili ispuniti zahtjev za sekundarnu pomoć. Primarna pravna pomoć može se uskratiti ako je jasno da zahtjev podnositelja nije opravdan, ako je podnositelj već primio opsežne savjete o istom pitanju, ako je jasno da ta osoba može dobiti savjet odvjetnika bez pravne pomoći koju jamči država u skladu sa zakonom ili ako se zahtjev ne odnosi na prava i legitimne interese te osobe, osim u slučajevima zastupanja navedenima u zakonu.

Sekundarnu pravnu pomoć mogu primiti isti primatelji, ali pružanje takve pomoći isto tako ovisi o razini njihova ukupnog dohotka.

Sekundarna pravna pomoć može se pružiti svakoj osobi koja boravi u Republici Litvi i čija imovina i godišnji dohodak ne premašuju razine prihvatljivosti koje je vlada utvrdila za pružanje pravne pomoći. Imovina i dohodak razvrstani u razine I. i II.: za razinu I. država pokriva 100 % troškova sekundarne pravne pomoći, a za razinu II. država pokriva 50 % troškova sekundarne pravne pomoći (preostalih 50 % mora platiti dotična osoba).

Sljedeće osobe imaju pravo primiti besplatnu sekundarnu pravnu pomoć bez obzira na imovinu ili godišnji dohodak: osumnjičeni, optužene osobe ili osuđene osobe u kaznenim predmetima u kojima je sudjelovanje odvjetnika branitelja obvezno; žrtve u predmetima naknade štete prouzročene kaznenim

djelom, uključujući predmete u kojima se o pitanju naknade štete odlučuje u kaznenom postupku; primatelji socijalnih naknada; osobe koje primaju potporu stambenih ustanova socijalne skrbi; osobe za koje je potvrđeno da imaju teški stupanj invaliditeta ili da nisu sposobne za rad; osobe koje su dosegle dob za odlazak u mirovinu, a ocijenjeno je da imaju visoku razinu posebnih potreba; skrbnici (sudski skrbnici) tih osoba, ako je pravna pomoć potrebna da bi se predstavljali i štitili prava i interesi osoba u njihovoj skrbi (sudskoj skrbi); osobe koje su dostavile dokaz (nalog o zapljeni imovine itd.) da se zbog objektivnih razloga ne mogu služiti svojom imovinom i financijskim sredstvima te da zbog toga njihova imovina i godišnji dohodak koje bi mogli upotrebljavati kako žele ne premašuju razinu prihvatljivosti koju je vlada utvrdila za pružanje pravne pomoći; osobe koje boluju od teških psihičkih bolesti, ako je riječ o njihovoj prisilnoj hospitalizaciji ili liječenju; skrbnici (sudski skrbnici) tih osoba, ako je pravna pomoć potrebna da bi se predstavljali i štitili prava i interesi te osobe; dužnici, ako je tužbeni zahtjev podnesen s obzirom na njihovo zadnje mjesto boravišta u kojem trenutačno žive; roditelji ili zakonski zastupnici maloljetnika, ako je riječ o odvođenju djeteta; maloljetnici koji nisu u braku ili za koje sud nije proglasio da imaju punu poslovnu sposobnost te koji se sami obrate sudu u slučajevima navedenima u posebnim zakonima; osobe koje traže da ih se proglasi poslovno nesposobnima u predmetima koji se odnose na proglašenje fizičke osobe poslovno nesposobnom; osobe koje žele izvršiti upis rođenja u registar i u drugim slučajevima predviđenima međunarodnim sporazumima čija je Republika Litva stranka.

12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

Sud o dopuštenosti odlučuje donošenjem rješenja. Taj se postupak smatra početkom građanske parnice. Ako postoje bilo kakvi nedostaci, a osoba koja sudjeluje u predmetu ili podnositelj tužbe / postupovnog dokumenta ukloni taj nedostatak u skladu sa zahtjevima i rokovima koje utvrdi sud, smatra se da su ta tužba ili taj dokument podneseni na datum kad su dostavljeni sudu. U suprotnom se smatra da nisu podneseni i na temelju naloga suca vraćaju se podnositelju, zajedno s priložima, najkasnije u roku od pet radnih dana nakon roka za uklanjanje nedostataka.

Tužitelj ima pravo povući svoju tužbu dok god sud nije poslao primjerak tužbe tuženiku. Tužba se u kasnijoj fazi može povući samo ako je tuženik suglasan i ako se tužba povuče prije nego što prvostupanjski sud donese svoju odluku.

13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sljedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

Stranke u postupku obavješćuju se o vremenu i mjestu održavanja sudske rasprave ili pojedinačnih postupovnih mjera slanjem sudske poziva ili obavijesti. Raspored sudske rasprave dostupan je i na internetu u okviru Informacijskog sustava litavskih sudova kojemu se može pristupiti na internetskim stranicama Nacionalne sudske uprave. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Posljednji put ažurirano: 21/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.